

Zemkopības ministrija

Vīzija Lauksaimniecībai un pārtikai

Karīna Krūma

ZM nozares padomniece LV Pastāvīgajā Pārstāvniecībā ES

Sigulda, 16. aprīlis

Zemkopības ministrija

Vēl nepieredzēti izaicinājumi

Pieaugošā
ģeopolitiskā spriedze

Pastāvīgas strukturālas
problēmas, piemēram,
paaudžu nomaiņa

Biežāki ekstremāli
laikapstākļi

Vīzija Lauksaimniecībai Un Pārtikai

*Kā izveidot pievilcīgu, konkurētspējīgu,
nākotnes prasībām atbilstošu un taisnīgu
lauksaimniecības un pārtikas sektoru
pašreizējai un nākamajām paaudzēm?*

Vīzija – pamats turpmākai attīstībai

- Jauna darba pieeja: **bottom-up** un **dialogs**
- Lauksaimniecības un pārtikas nodrošinājuma **stratēģiskās nozīmes** atzīšana
- Lauksaimniecība saglabājama **visā kontinentā** un dažāda veida saimniecībām
- Situāciju dažādība pieprasa **teritoriālu pieeju** (nevis *one-size-fits-all*)
- Līdzsvars starp trīs **ilgtspējas aspektiem** (vides/sociālais/ekonomiskais)
- **Stimulu un regulējuma** līdzsvarošana
- **Jaunās paaudzes** iesaistīšana nozarē
- **Pētniecības, inovāciju, zināšanu un prasmju** veicināšana kā labvēlīga vide nozares izaugsmei

Zemkopības ministrija

Vīzija un mērķi 2040. gadam

PIEVILCĪGUMS

Pievilcīga un **paredzama** agro-pārtikas nozare, kas nodrošina taisnīgu **dzīves līmeni** un rada jaunas **ienākumu iespējas**

ILGTSPĒJA

Nākotnes droša agro-pārtikas nozare, kas darbojas **roku rokā ar dabu**

KONKURĒTSPĒJA & NOTURĪBA

Agro-pārtikas nozare, kas ir **konkurētspējīga un noturīga**, ņemot vērā pieaugošo globālo konkurenci un satricinājumus

TAISNĪGUMS

Agro-pārtikas nozare, kur **pārtika ir vērtība** un kas veicina **godīgus** darba un dzīves apstākļus **dinamiskos lauku apvidos**

Zemkopības ministrija

I Pievilcīga nozare

- **Visu ienākumu avotu izmantošana:**
 - **taisnīgi ienākumi par godīgu darbu** caur taisnīgāku pārtikas ķēdes darbību
 - publiskais atbalsts tiem, **kam tas visvairāk nepieciešams**
 - uzņēmējdarbības potenciāla un **jaunu ienākumu avotu** izmantošana

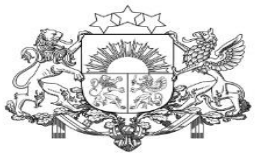

Zemkopības ministrija

Kopējā Lauksaimniecības politika (KLP) – vispārīgie principi

“Publiskais atbalsts ar KLP starpniecību joprojām ir būtisks, lai atbalstītu lauksaimnieku ienākumus”

- **Vienkāršāka un labāk mērķēta**
- **No nosacījumiem uz stimuliem**, skaidrāks līdzsvars starp regulatīvo un uz stimuliem balstīto politiku
- **Nosacījumu sistēmas pārskatīšana**
- Dalībvalstu atbildība par to, kā sasniegt mērķus

Zemkopības ministrija

KLP – mērķēts atbalsts

*“Turpmākais KLP atbalsts būs **vairāk vērsts uz lauksaimniekiem, kas aktīvi iesaistās pārtikas ražošanā, uz saimniecību ekonomisko dzīvotspēju un mūsu vides saglabāšanu.**”*

*“Atbalsts arī turpmāk būtu jānovirza tiem lauksaimniekiem, **kuriem tas visvairāk nepieciešams**, īpašu uzmanību pievēršot lauksaimniekiem apgabalos ar dabas ierobežojumiem, jaunajiem lauksaimniekiem un jaunpienācējiem, kā arī jauktajām saimniecībām.”*

- Vienkāršots ienākumu atbalsts mazām un vidējām saimniecībām
- Pastiprināta regresivitātes (pakāpeniska atbalsta samazināšana) un maksimālo griestu (*capping*) izmantošana
- Visi lauksaimniekiem iespēja gūt labumu no maksājumiem par ekosistēmu pakalpojumiem, ieguldījumu atbalsta, krīzes un riska pārvaldības instrumentiem

Zemkopības ministrija

II Konkurētspējīga un noturīga nozare

- **Starptautisko partnerību stiprināšana**
- **Godīgākas globālās konkurences veicināšana**
- **Kritisko atkarību samazināšana**
- **Labāka pielāgošanās klimata pārmaiņām**
- **Riska un krīžu pārvaldības uzlabošana**
- **Administratīvā sloga vienkāršošana un samazināšana**
- **Lauksaimniecības tirgu noturības stiprināšana**

Zemkopības ministrija

III Uz nākotni vērsta nozare, kas mijiedarbojas ar dabu

- Atbalsts ES klimata mērķu sasniegšanai, izmantojot **labākus stimulus**
- Nodrošināt, ka **dekarbonizācija un konkurētspēja** iet roku rokā
- **Ekonomikas** un īstenošanas **izaicinājumu** integrēšana ekoloģiskajā pārejā
- Veselīgas **augsnes**, tīra **ūdens** un **gaisa** saglabāšana
- **ES bioloģiskās daudzveidības** aizsardzība un atjaunošana

IV Nozare, kur pārtika ir vērtība un kas veicina godīgus darba un dzīves apstākļus dinamiskos lauku apvidos

- **Godīgu dzīves un darba apstākļu** veicināšana dinamiskos lauku apvidos
- **Atjaunot saikni** starp pārtiku un teritoriju, sezonalitāti un tradīcijām
- Piesaistīt **vairāk sieviešu** profesijai
- Nodrošināt **darba ņēmēju tiesību** aizsardzību
- Atbalsts lauksaimniecības un pārtikas nozares **MVU**

Zemkopības ministrija

Labvēlīgas vides radīšana

- Turpmāka pārejas veicināšana, izmantojot **digitalizāciju**
- **Zināšanas, pētniecības un inovācijas** kā pārmaiņu dzinējspēks
- **AKIS** stiprināšana un atbalsts **konsultāciju pakalpojumiem**

Zemkopības ministrija

Vienkāršošana (I)

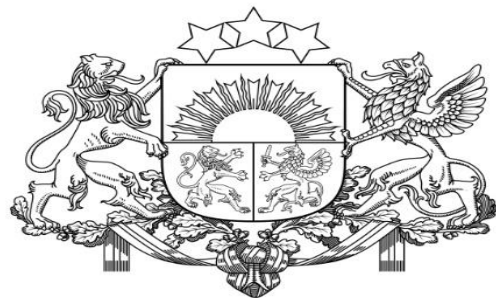
- Komisijas **priekšlikums pašreizējās KLP vienkāršošanai:**
 - prasību vienkāršošana, lai ņemtu vērā situāciju un lauksaimniecības prakšu dažādību (piem., bioloģiskā lauksaimniecība)
 - maksājumu vienkāršošana mazajām un vidējām saimniecībām
 - atvieglota piekļuve finanšu instrumentiem, konkurētspējas veicināšanai
 - vienkāršota KLP pārvaldība (attiecas uz institūcijām)

Zemkopības ministrija

Vienkāršošana (II)

- Komisijas **priekšlikums likumdošanas vienkāršošanai ārpus KLP:**
 - prasību pārskatīšana un vienkāršošana citās politikas jomās ārpus KLP, kam ir tieša ietekme uz lauksaimniecības un pārtikas nozari, piemēram, vide, veselība

Zemkopības ministrija

Paldies!

Sigulda, 16. aprīlis